

Rafał Kęszczyk

Wspólne dobro naszą przyszłością – czyli innowacyjny mechanizm budżetu obywatelskiego na przykładzie miasta Gdańska¹

Budżet obywatelski to proces decyzyjny, w którym mieszkańcy tworzą lokalny budżet miasta. Pierwsze wzmianki dotyczące budżetu partycypacyjnego powstały w Ameryce Południowej w 1990 roku. Porto Alegre to brazylijskie miasto, w którym zastosowano mechanizm budżetu obywatelskiego. Budżet partycypacyjny to jedna z najskuteczniejszych praktyk partycypacyjnych mających na celu zaangażowanie mieszkańców w proces zarządzania ich miastami. Gdańsk to miasto z ponad 1000-letnią historią. Dziś stolicę województwa pomorskiego zamieszkuje około 462 tys. mieszkańców. Mieszkańcy Gdańska są bardzo aktywni w sprawach miejskich. Roczne wydatki na budżet obywatelski stale rosną. W 2018 r. na ten cel ma być przeznaczonych prawie 20 mln zł. W Rzeczypospolitej Polskiej budżet obywatelski zyskuje coraz bardziej na popularności o czym świadczy zaangażowanie wielu miast zarówno na prawach powiatu jak i mniejszych gmin. Budżet partycypacyjny jest idealnym rozwiązaniem do zarządzania środkami przeznaczonymi na dany obszar miejski bez większego sporu politycznego w tym zakresie.

1. Definicja budżetu obywatelskiego

Budżet obywatelski, a ściślej budżet partycypacyjny, to proces decyzyjny, w którym mieszkańcy mają okazję współtworzyć budżet danego miasta. Radni miejscy wydzielają określony procent w budżecie ogólnym na działania związane z budżetem obywatelskim². Słynni badacze zajmujący się tą problematyką m.in. Gianpaolo Baiocchi, Yves Cabannes

¹ Zasady budżetu obywatelskiego określa ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 994). Zgodnie art. 1 ustawy mieszkańcy gminy (miasta na prawach powiatu) z mocy prawa tworzą wspólnotę samorządową, a więc są podstawowym, obywatelskim składnikiem jednostki samorządu terytorialnego. Działanie budżetu obywatelskiego w Gdańsku reguluje ponadto Zarządzenie Nr 212/17 Prezydenta Miasta Gdańska z 13.2.2017 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie Miasta Gdańska konsultacji społecznych projektu „Budżet Obywatelski 2018 w Gdańsku”.

² Pojęcie budżetu obywatelskiego dobrze oddaje definicja A. Rytel-Warzochoy (*Przegląd Naukowy Disputatio*, Gdańsk 2013, nr 1, s. 67), która wskazała, że „głównym celem budżetu obywatelskiego jest uspołecznienie procesu budżetowania na poziomie lokalnym. Całoroczny plan finansowy jest w dalszym ciągu formalnie przyjmowany w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki lokalnej, jednakże mieszkańcy mają wpływ na to, jakie inwestycje publiczne powinny być traktowane priorytetowo”.

czy najślynniejszy Giovanni Allegretti wyróżniają kilka charakterystycznych kryteriów, które odróżniają go od innych działań mieszkańców. Zachodząca na etapie tworzenia budżetu publiczna dyskusja pomiędzy mieszkańcami zachęca do częstszych spotkań i debat na temat bieżących problemów w danych dzielnicach miast, kreując jednocześnie podwaliny późniejszego uczestnictwa w szerszej debacie publicznej na szczeblach samorządowych bądź krajowych. Dyskusja dotyczy przy tym jasno określonych celów, ponieważ środki finansowe, jakie są do rozdysponowania, nie są bagatelne. Budżet obywatelski nie jest ograniczony tylko do poziomu dzielnicy; jest również projekt ogólnomiejski. Wyniki głosowania na określone projekty zawarte w budżecie partycypacyjnym są wiążące. Nie ma określonego progu ilości osób mających wziąć udział w wyborach na określone projekty. Budżet obywatelski jest formą cykliczną, organizowaną najczęściej raz w roku³.

2. Rys historyczny budżetu obywatelskiego

Pierwsze idee budżetu obywatelskiego uformowały się w Ameryce Południowej w latach 90 – tych XX w. Pionierem budżetu partycypacyjnego było brazylijskie miasto Porto Alegre⁴. W latach 1964-1985 Brazylię rządził dyktatorski reżim. Porto Alegre było ważnym ośrodkiem zjednoczonej opozycji, która zainicjowała zmiany w polityce miejskiej w celu jak najlepszej współpracy z mieszkańcami dla dobra społeczności lokalnej. Po upadku reżimu w 1989 r. odbyły się wybory parlamentarne, które to wygrała lewicowa Partia Robotników (Partido Dos Trabalhadores – PT)⁵. W swoim programie wskazywała jak wiele znaczy integrowanie się mieszkańców w celu podejmowania działań poprawiających jakość życia w mieście. Wspólnymi siłami mieszkańców Porto Alegre w 1990 r. powstał pierwszy budżet obywatelski.

Naczelnymi zasadami budżetu obywatelskiego w Porto Alegre był udział mieszkańców w zebraniach sąsiedzkich i tematycznych⁶. Pierwsze konsultacje odbywały się na przełomie marca i kwietnia danego roku kalendarzowego. W każdej dzielnicy organizowano spotkania, w której mogły brać udział osoby powyżej 16 roku życia. Informacje starano się przekazywać

³ W. Kęblowski, *Budżet partycypacyjny krótka instrukcja obsługi*, Warszawa 2013, s.7-8.

⁴ Miasto w południowej części Brazylii, stolica stanu Rio Grande do Sul. Położone jest na jeziorze Patos. Zamieszkuje je ponad 1,3 mln mieszkańców. Miasto to jest ważnym ośrodkiem akademickim, lecz boryka się z dużym bezrobociem oraz brakami mieszkaniowymi.

⁵ W. Kęblowski, *Budżet partycypacyjny...* op.cit, s.11.

⁶ A. Krzewińska, *Historia budżetu obywatelskiego. Od idei do praktyki [w:] (bez kursywy zamknąć nawias) Kroniki Miasta Łodzi*, Łódź 2013, s. 21-22.

w taki sposób, aby trafiły do jak najszerszego grona osób (przez radio, TV, plakaty informacyjne). Popularne również było chodzenie „po domach” przedstawicieli urzędu miasta w celu zapoznania mieszkańców z ideą budżetu partycypacyjnego. Poruszane tematy dzieliły się na dwa bloki: dzielnicowe oraz ogólnomiejskie. Praca nad konstrukcją budżetu obywatelskiego trwała przez cały rok. Zaangażowane podjęte przez osoby działające przy tej formie partycypacji społecznej udzielane były w formie wolontariatu. Na spotkaniach dzielnicowych każdy miał okazję zabrać głos i zgłosić swój projekt, który miał szansę na dalsze procedowanie na wyższych szczeblach władzy⁷.

Idea budżetu obywatelskiego na terytorium Rzeczypospolitej rozwija się od 2011 r., gdy w Sopocie przeprowadzono pierwszą edycję budżetu partycypacyjnego⁸. Wielu lokalnych polityków wątpiło w powodzenie tego projektu. W 2012 r. już kilka miast (głównie wojewódzkich) zainspirowanych Sopotem, zorganizowało podobne przedsięwzięcie. Mieszkańcy zaakceptowali taką formę wydatkowania pieniędzy z budżetu miasta. Warto podkreślić, że budżet partycypacyjny uzyskał poparcie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Coraz więcej miast chce przyłączyć się do projektu zwanego budżetem obywatelskim. Politycy zarówno na szczeblu lokalnym jak i centralnym chcą wypracować odpowiednie przepisy, które pozwoliłyby ujednoczyć system budżetu obywatelskiego.

3. Zalety budżetu obywatelskiego

Budżet partycypacyjny to niewątpliwie jedna ze skuteczniejszych metod mających zachęcić mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu obywatelskim. Samorządy są coraz bardziej zainteresowane wdrożeniem budżetu obywatelskiego jako narzędzia, który jest neutralny politycznie, nie powoduje konfliktu⁹. Ten mechanizm ma zadanie scalać społeczności lokalne w celu osiągnięcia określonych celów np. przez grupę mieszkańców osiedla. Budżet obywatelski promuje innowacyjność, przedsiębiorczość. Pozwala na konstruktywną debatę dla podjęcia decyzji o celu wydatkowania środków budżetowych danych dzielnic. Funkcja informacyjna budżetu pozwala pozyskać opinie na temat funkcjonowania miasta z perspektywy jego mieszkańców. Powoduje decentralizację władzy. Ma szansę wyróżnić

⁷ Pod pojęciem wyższe szczeble władzy mam na myśli radę miasta wspierana przez radę poszczególnych dzielnic.

⁸ A. Krzewińska, *Historia budżetu obywatelskiego...*, op.cit. s.23.

⁹ A. Kuriata, *Budżet partycypacyjny jako przejaw demokracji uczestniczącej w samorządzie lokalnym* http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/42869/03_Agnieszka_Kuriata.pdf, s.38-39, dostęp 15.11.2018 r.

szanse poszczególnych dzielnic odnośnie do zadań infrastrukturalnych i społecznych. Dzięki niemu znika bariera pomiędzy samorządem a obywatelem. Mieszkańcy miasta mają szanse wyrazić opinię o tym co należałoby poprawić w mieście w pierwszej kolejności. Uchwalenie budżetu może pomóc politykom odnieść sukces polityczny na szczeblu samorządowym bądź krajowym. Budżet obywatelski ma być nie tylko pojedynczym projektem, lecz mechanizmem reformowania polityki miejskiej. Mieszkańcy uzyskują głos pozwalający podjąć realne decyzje kierunku rozwoju miasta. Niezależnie od dochodów i poziomu wykształcenia mają szanse wraz z samorządowcami na kreowanie polityki miejskiej np. w formie udzielenia wskazówek odnośnie do planu zagospodarowania przestrzennego. Ważną częścią idei budżetu obywatelskiego jest budowanie dialogu pomiędzy mieszkańcami a urzędnikami¹⁰. Dzięki temu zwiększa się zaufanie obywateli do władzy.

Budżet partycypacyjny ma wpływ socjoekonomiczny umożliwiając na dotarcie do terytoriów i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadaniem samorządu jest przeciwdziałanie takim zjawiskom. Do zaangażowania się w ideę budżetu obywatelskiego powinny być włączone przede wszystkim te grupy społeczne, które dotąd rzadko mogły zabierać głos w sprawach ważnych dla miasta¹¹. Stosowania tego mechanizmu pozwala na poprawienie jakości życia w mieście i podnosi efektywność realizowanej polityki miejskiej. Na miejskich aktywistach spoczywa obowiązek promowania i wdrażania budżetu partycypacyjnego. Chodzi o to, by w mieszkańcach „zaszczepić” tę ideę reformowania polityki miejskiej.

Inicjatorzy budżetu obywatelskiego w Polsce mogą wzorować się na Porto Alegre lub innych miastach europejskich, jednak należy pamiętać, że polska samorządność obchodziła niedawno swoje 27-lecie. Zanim samorzady otrzymywały dostateczną ilość pieniędzy na swoje potrzeby, w Rzeczypospolitej musiały nastąpić reformy, które znacząco wpłynęły na majątność Polaków. Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej zaczęli angażować się w życie polityczne co pozwala realizować określoną politykę samorządową¹². Budżet partycypacyjny ma za zadanie łączyć lokalne społeczności.

¹⁰ G. Allegretti, *Najczęściej zadawane pytania dotyczące budżetu partycypacyjnego*, http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/42869/03_Agnieszka_Kuriata.pdf s.3, dostęp: 15.11.2018 r.

¹¹ Ibidem, s. 6.

¹² Szerzej na temat L. Balcerowicz, *800 dni-szok kontrolowany*, Warszawa 1992.

4. Początki obowiązywania budżetu obywatelskiego na przykładzie miasta Gdańska

Gdańsk jest miastem o ponad 1000 letniej historii. Usytuowanie nad Wisłą pozwalało mieszkańcom na dogodną wymianę handlową z pozostałym państwami europejskimi poczynając od średniowiecza poprzez następujące epoki do dnia dzisiejszego¹³. Dzisiejsza stolica województwa pomorskiego zamieszkiwana jest przez około 462 tysiące mieszkańców, co czyni z niej szóste co do wielkości miasto Rzeczypospolitej Polskiej¹⁴.

Mieszkańcy Gdańska oczekują od swoich władz innowacyjnych rozwiązań. Jedną z nich jest mechanizm budżetu obywatelskiego wprowadzony jako projekt pilotażowy w 2014 r.¹⁵ Koncepcja budżetu obywatelskiego przypadła do gustu mieszkańcom, co pozwoliło na kontynuowanie tego projektu do dnia dzisiejszego.

Prezydent miasta Gdańska na podstawie zarządzenia z 1.10.2013 r.¹⁶ powołał zespół konsultacyjny, który miał za zadanie ocenić, czy projekty przedstawione przez mieszkańców są zgodne z przepisami oraz uczestniczyć w spotkaniach konsultacyjnych dla mieszkańców. W załączniku nr 1 powyższego zarządzenia określony został regulamin zostają przeprowadzonych konsultacji społecznych. Konsultacje cechowała wieloetapowość, bezpośredniość, równość, powszechność (odbywały się na terenie całego miasta). W konsultacjach mogły uczestniczyć osoby powyżej 16 roku życia, które stale zamieszkują miasto Gdańsk¹⁷. Uczestnictwo w konsultacjach do budżetu obywatelskiego w 2014 r. polegało na zgłaszaniu projektów do specjalnej Bazy Projektów oraz późniejszego głosowania na projekty z Bazy Projektów. Zgłoszenie projektu następowało na specjalnym formularzu, który pobiera się ze strony internetowej miasta. Wypełniony formularz zgłoszeniowy winien zawierać, podpis wnioskodawcy i 15 podpisów poparcia mieszkańców miasta Gdańsk. Zgodnie z §13 regulaminu „Wszystkie zarejestrowane wnioski zamieszczane były w ciągu 3 dni roboczych na stronie internetowej www.gdansk.pl/budzet-obywatelski w formacie: numer kolejny, tytuł projektu (pierwszych 100 znaków), streszczenie projektu (do 100 słów),

¹³ L. Krzyżanowski, M. Żak, *Gdańsk Perła Bałtyku*. Warszawa 2008, s. 15-16.

¹⁴ Na podstawie badań GUS z 31.12.2015 r. [<https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/rankingi-statystyczne/miasta-najwieksze-pod-wzglem-liczby-ludnosci/>], dostęp: 15.11.2018 r.

¹⁵ Uchwała Nr XLI/895/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie Miasta Gdańska konsultacji społecznych pilotażowego projektu „Budżet Obywatelski 2014 w Gdańsku”. (Dz.Urz.Pomor.poz.3259).

¹⁶ Zarządzenie Nr 1351/13 Prezydenta Miasta Gdańska z 1.10.2013 roku w sprawie powołania Zespołu Konsultacyjnego w celu przeprowadzenia na terenie Miasta Gdańska konsultacji społecznych pilotażowego projektu „Budżet Obywatelski 2014 w Gdańsku”.

¹⁷ Oznaczało to, że takie osoby powinny mieć stałe zameldowanie na terytorium Gdańska.

lokalizacja (administracyjna nazwa jednostki pomocniczej dzielnicy/osiedla, ulica z numerem, jeśli jest możliwy do określenia), szacowany koszt projektu, uwagi/odnośnik zewnętrzny www do wnioskodawcy”.

W fazie pilotażowej mieszkańcy zgłaszali pewne problemy z funkcjonowaniem budżetu obywatelskiego, a mianowicie podział Gdańska na kilka okręgów nie odzwierciedlał problemów konkretnych dzielnic. Zdarzały się sytuacje, gdy w jednej dzielnicy zwyciężały 2-3 projekty, a w niektórych żaden. Kolejnym mankamentem była słaba kampania informacyjna, prowadzona głównie na stronie internetowej miasta. Dodatkowo, osoby w podeszłym wieku miały trudności w głosowaniu, ponieważ nikt nie wytłumaczył im, w jaki sposób należy to zrobić. W początkowych edycjach budżetu partycypacyjnego problemem była zbyt mała ilość środków pieniężnych przeznaczonych na budżet co spowodowało, że większość projektów nie przechodziła do etapu rozpatrywania przez Komisję.

5. Budżet obywatelski – Gdańsk 2018 r.

Od pierwszej edycji gdańskiego budżetu obywatelskiego nastąpiło sporo zmian. Na podstawie art. 5a ustawy o samorządzie gminnym oraz § 5 i 7 oraz Uchwały Rady Miasta Gdańska Nr XVI/494/15 z 26.11.2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Gdańska¹⁸ zarządzane zostały konsultacje społeczne w sprawie ustalenia liczebności projektów oraz jaka kwota ostatecznie będzie do dyspozycji mieszkańców na rok 2018. Konsultacje są podejmowane na terenie całego miasta Gdańsk. Mieszkańcy otrzymują informator, gdzie krok po kroku zostały opisane zasady głosowania oraz to, w jaki sposób można zgłosić projekt do rozpatrzenia przez Zespół Konsultacyjny. Projekty można składać w dwóch kategoriach: Projekty dzielnicowe¹⁹ i Projekty ogólnomiejskie²⁰.

Każda osoba, która chce złożyć projekt w ramach budżetu obywatelskiego musi uzyskać poparcie co najmniej 15 mieszkańców, a jeżeli projekt dotyczy określonej dzielnicy, 15 mieszkańców danej dzielnicy. Miasto Gdańsk umożliwia składanie projektu za pomocą specjalnego formularza na stronie internetowej www.gdansk.pl/budzet-obywatelski.

¹⁸ Dz.U. Woj. Pomorskiego z 12.1.2016 r. poz. 63 i poz. 766.

¹⁹ Projekt dzielnicowy to projekt, który ma służyć mieszkańcom określonej dzielnicy w mieście. Każda dzielnica ma odpowiednio przeznaczone środki, ze względu na jej rozmiar, ilość mieszkańców itp.

²⁰ Projekt ogólnomiejski to projekt, który dotyczy więcej niż jednej dzielnicy lub jego realizacja nie dotyczy potrzeb jednej dzielnicy. Minimalny koszt projektu w roku 2018 został ustalony na poziomie 280.000 zł.

Istnieje możliwość złożenia dowolnej liczby projektów przez jednego mieszkańca w celu zwiększenia szans określonej dzielnicy na zdobycie inwestycji. W 2017 r. zostały wprowadzone szczegółowe wytyczne odnośnie dla propozycji projektów składanych w ramach budżetu obywatelskiego:

- „Propozycja złożona przez mieszkańca musi należeć do zadań własnych gminy lub powiatu;
- Projekt musi zostać zrealizowany w ciągu dwóch lat (2018 r. lub 2019 r.);
- Jeśli projekt dotyczy inwestycji, to musi być ona zlokalizowana na terenie, na którym gmina zgodnie z prawem może wydatkować środki publiczne;
- Kwota projektu musi mieścić się w kwotach przewidzianych na projekty w dzielnicy lub projekty ogólnomiejskie²¹”

Do budżetu obywatelskiego nie zalicza się projektów, które dotyczą budynków szkolnych, będących własnością miasta oraz obiektów komercyjnych należących do miasta. Nie można też przeprowadzić inwestycji na gruntach, które są przeznaczone przez miasto Gdańsk do sprzedaży.

Po złożeniu projektu Zespół Konsultacyjny czuwa nad jego weryfikacją²². Jeżeli projekt nie spełnia kryteriów określonych przez miasto Gdańsk, zainteresowane osoby drogą mailową lub telefoniczną otrzymują informację, aby do projektu zamieścić stosowne adnotacje w celu jego dalszego procedowania.

Głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego w Gdańsku odbywają się wyłącznie drogą elektroniczną. Każdemu głosującemu przysługuje maksymalnie 5 głosów na projekty dzielnicowe i 1 głos na projekt ogólnomiejski. Na projekty dzielnicowe można dowolnie przyznawać punkty np. jeden projekt może otrzymać 3 głosy a drugi 2, warunek 5 głosów zostaje spełniony. Wyniki głosowania są ogłaszane na stronie internetowej miasta i na specjalnie zwołanej konferencji prasowej wraz ze szczegółową prezentacją.

W ramach edycji budżetu obywatelskiego na rok 2018 r. wszystkie dzielnice miały do wydania 11.200.000 zł. Najwięcej pieniędzy przypadło dzielnicy Chełm, natomiast najmniej dzielnicy Rudniki. Na projekty ogólnomiejskie zarezerwowano w budżecie 2,8 mln zł. Mieszkańcy oddawali swoje głosy od 18.09.2017 r. do 2.10.2017 r. Zagłosowało łącznie 44 655

²¹ [<http://www.gdansk.pl/budzet-obywatelski/Podstawowe-zasady-budzetu-obywatelskiego,a,71344>], dostęp 15.11.2018 r.

²² Zespół Konsultacyjny składa się z pracowników Urzędu Miejskiego w Gdańsku oraz lokalnych aktywistów zajmujących się np. zagospodarowaniem przestrzennym.

osób, czyli 11 % uprawnionych do głosowania²³. Z każdym rokiem głosujących mieszkańców jest więcej, lecz nadal należy pracować nad zwiększeniem frekwencji. Najczęściej pojawiającymi się projektami w ramach gdańskiego budżetu obywatelskiego są remonty chodników i dróg. Z roku na roku mieszkańcy chcą się coraz bardziej aktywizować, o czym świadczą projekty np. siłownię pod chmurką lub skateparki.

6. Podsumowanie

Budżet partycypacyjny w Polsce z roku na rok zyskuje na popularności. Nie należy zapominać, że budżet obywatelski wciąż ewoluuje; ta inicjatywa ma ogromne możliwości rozwoju. W każdym mieście w Rzeczypospolitej Polskiej powinien działać taki mechanizm. Budżet obywatelski to szansa dla zwykłych obywateli, aby mogli zaistnieć w polityce miejskiej jako doskonali organizatorzy i móc zasiadać w radach miejskich²⁴. Budżet partycypacyjny może posłużyć za motywację do przeprowadzenia reform w polityce miejskiej²⁵. Mieszkańcy miasta mają możliwość zmiany swoje otoczenia na lepsze.

Dziś nie każde miasto w Polsce jest jeszcze gotowe na wprowadzenie budżetu partycypacyjnego. Jest wiele czynników, które muszą się złożyć, by spowodować sukces takiego projektu, w szczególności musi istnieć wola polityczna ze strony władz samorządowych.

Nie powstał jeszcze idealny model budżetu partycypacyjnego. Nie należy się jednak koncentrować na poszukiwaniu tzw. „dobrych praktyk”. Procedury budżetu partycypacyjnego należy uzgadniać wspólnie z mieszkańcami²⁶. Każdy budżet obywatelski można kształtować swobodnie, w zależności od ich potrzeb. Konkretnie procedury mają sens, jeżeli wartości i cele przyświecają określonej grupie ludzi, którzy chcą zmian ponad politycznymi podziałami. Budżet obywatelski jest idealnym do tego rozwiązaniem by bez większych sporów zarządzać środkami przeznaczonymi dla danego osiedla (obszaru miasta).

²³ <http://www.gdansk.pl/urząd-miejski/Budzetu-Obywatelski-w-Gdansk-znamy-wyniki,a,90078>, dostęp 15.11.2018 r.

²⁴ Osoby angażujące się w politykę miejską, dzięki przedstawieniu odpowiednich projektów, mają szansę na przychylność mieszkańców i dzięki temu mają możliwość na zdobycie mandatu radnego w wyborach samorządowych.

²⁵ Polityka miejska znalazła swoje odzwierciedlenie na poziomie rządowym, który przyjął projekt o Krajowej Polityce Miejskiej w październiku 2015 r. KPM ma służyć celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju.

²⁶ Więcej w: W. Kęblowski, *Budżet partycypacyjny w Polsce: Ewaluacja*, Warszawa 2014, s. 38.

Common welfare of our future - the innovative mechanism of the citizen's budget on the example of the city of Gdansk.

Citizen's budget is making decision process in which residents create a local budget for a city. The first ideas of a civilian budget were formed in South America in the 1990s. Porto Alegre is a Brazilian City where the citizen's budget mechanism was applied first. Participatory funding is one of the most effective participatory practices aimed at involving citizen's in the management of their cities. Citizen's budget promotes innovation and enterprise. The participatory budget has an impact on the socio-economic aspects of access to territories and social groups at risk of social exclusion. Gdansk is a city with over 1000 years of history. Today the capital of the Pomeranian Voivodship is inhabited by about 462 thousand residents. The inhabitants of Gdansk are very active in urban affairs. Annual expenditure on the citizen's budget is constantly growing. Participation budget in Poland is gaining popularity every year. Citizen's budget is the ideal solution to manage the funds allocated to a given urban area without much political dispute.

Rafał Kęszczyk

Doktorant III roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. W swoich zainteresowaniach badawczych poruszam kwestie samorządu terytorialnego oraz form nadzoru i kontroli w zagadnieniach związanych z prawem o ruchu drogowym. Członek Koła Naukowego Doktorantów WPiA UG.